

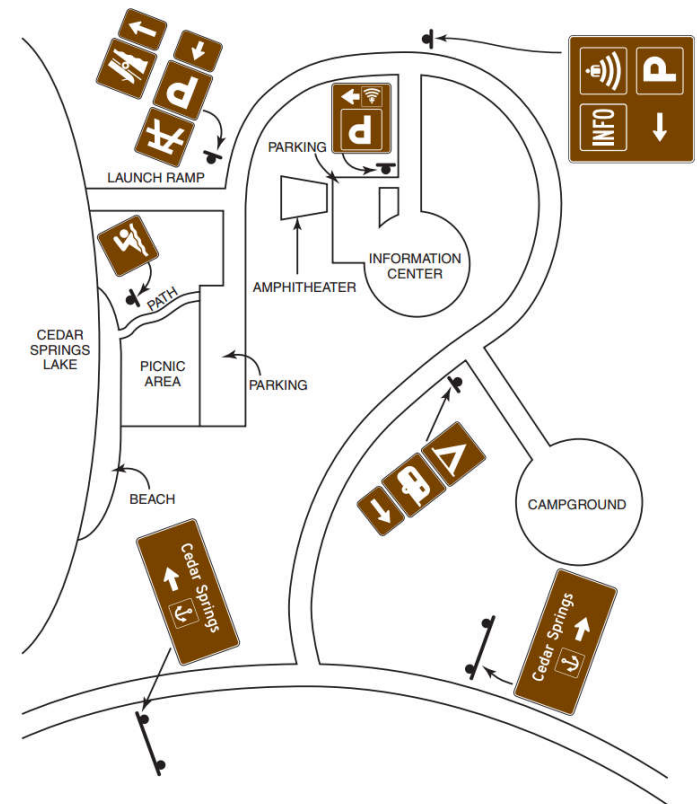

Vegvísun að ferðamannastöðum - Brún skilti

Ólöf Kristjánsdóttir
Samgönguverkfræðingur M.Sc.
Fagstjóri samgangna

Rannsóknarráðstefna Vegagerðarinnar
2. nóvember 2018

Samræmdur litur fyrir ferðamannastaði

Brún skilti í Bandaríkjunum

- Brúnn litur notaður á skilti fyrir afþreyingar- og menningarstaði (Recreational and cultural interest area signs).
- *Afþreyingar- og menningarsvæði eru svæði sem draga að sér fólk og umferð og eru opin almenningi til skemmtunar eða afslöppunar.*
- *Dæmi um afþreyingarsvæði eru garðar, tjaldsvæði og skíðasvæði og dæmi um menningarstaði eru söfn, gallerí og sögulegir staðir.*
- *Tilgangurinn er að beina vegfarendum að svæði og svo að ákveðnum stöðum eða aðstöðu innan svæðisins.*

Figure 2M-6. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Land Recreation

Figure 2M-8. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Water Recreation

Figure 2M-10. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Winter Recreation

Figure 2M-7. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Services

Figure 2M-9. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Water Recreation

Figure 2M-9. Recreational and Cultural Interest Area Symbol Signs for Water Recreation

Verkefnið

- Skoða hvernig Vegagerðin geti notað brún skilti til auðkenningar fyrir þjóðgarða og aðra ferðamannastaði.
- Meta hvernig best væri að innleiða brúnan lit á skilti í reglugerð um umferðarmerki hérlendis.
- Innan þjóðgarða eru þjóðvegir sem Vegagerðin er veghaldari að.
- Víða erlendis er einkennandi útlit á skiltum að og innan þjóðgarða til að styrkja ímynd þeirra, tákna gildi og markmið, og til að vegfarendur þekki þau á augabragði.
- Þannig eru vegfarendur minntir á að þeir séu á viðkvæmu landsvæði sem beri að ganga vel um.
- Nefnd Sameinuðu þjóðanna um umferð á landi gaf út ályktun um umferðarskilti árið 2010 þar sem segir að brúni liturinn skuli frátekinn fyrir ferðamannastaði.

Brún skilti að/á ferðamannastöðum

- Í stefnumótun Vegagerðarinnar um skilti við þjóðvegi segir:
 - “Öll skilti í dreifbýli sem staðsett eru minna en 30 m frá miðlínu stofnvega eða minna en 15 m frá miðlínu annarra þjóðvega skulu vera í samræmi við reglugerð um umferðarmerki og notkun þeirra. Vegagerðin skal ákveða staðsetningu þeirra.”
- Samtal Vegagerðarinnar, ferðamálayfirvalda, Umhverfisstofnunar og þjóðgarðanna mikilvægt þegar kemur að þjóðvegum innan þjóðgarða og ferðamannastaða, og merkinga þeirra.
- Gott að til væru reglur um skiltun að og innan þjóðgarða og ferðamannastaða, sem sameinar áherslur þessara aðila og stuðlar að samræmdum skilaboðum til vegfarenda á þessum svæðum um landið allt.

Brún skilti erlendis - Noregur

- Brún skilti notuð fyrir einföld þjónustuskilti.
- Staðir með sérlegt aðdráttarafl t.d. söfn, útsýnisstaðir, friðuð landsvæði, útivistarstaðir.
- Merki fyrir ferðamannþjóðvegi:

- Norska vegagerðin ber ábyrgð á ferðamannþjóðvegum og skiltun þeirra t.a.:
 - Búa til heildstætt og skýrt einkenni með sjónrænni framsetningu.
 - Búa til tákni fyrir ferðamannaleiðirnar sem veitir vegfarendum vissu um gæði leiðarinnar.
 - Gera ferðamannaleiðirnar sýnilegar og koma áleiðis skilaboðum um gildi.

Brún skilti erlendis - Danmörk

- Fimm svæðisnefndir velja hvaða ferðamannastaðir fá leyfi til að nota brún ferðamannaskilti meðfram þjóðvegi.

Brún ferðamannaupplýsingatafla

Ferðamannaleiðin Margueritrutun

Áhugaverður staður á landsvísu

Staður á heimsminjaskrá UNESCO

Tákn fyrir þjóðgarð

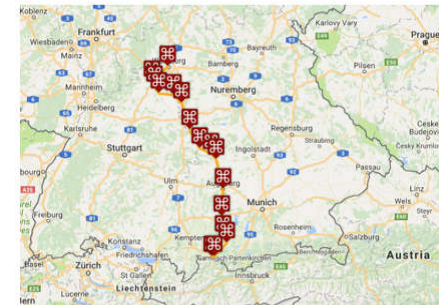
Brún skilti erlendis - Evrópa

Brún skilti má sjá víðsvegar um Evrópu, þ.á.m. í Þýskalandi, Frakklandi og Bretlandi.

Frakkar byrjuðu að setja upp brún skilti 1970 og Bretar fylgdu í kjölfarið.

Bretar álitu að auka mætti hagnað ríkisins með innleiðingu brúnna skilta til að kynna lítt þekkt áningarstaði fyrir ferðamönnum.

Þjónustumerki (E)

- Þjónustumerki skoðuð m.t.t. notkunar með brúnum lit í staðinn fyrir bláan þegar þau eru notuð að og í þjóðgörðum og ferðamannastöðum.
- Einnig skoðaðar mögulegar nýjar gerðir af brúnum þjónustumerkjum.

RS-122
Walk on Boardwalk

RS-123
Stay on Trail

L02
Gangið á merktum leiðum

L12
Göngubrú

RS-039
Picnic Shelter

P45
Rafmagnstenging

P40
Áningastaður hesta

Þjónustumerki (E)

- Hægt væri að hanna samræmt tákn fyrir þjóðgarða til að nota á skilti skv. reglugerð, óháð sérstöku lógóunum sem hver og einn þjóðgarður á.

- Ef skilgreindar verða ferðamannaleiðir á Íslandi væri æskilegt að hannað væri eitt samræmt tákn fyrir ferðamannaleið, óháð því hvar á landinu hún/þær yrðu staðsettar eða hver væri ábyrgðaraðili kynningarefnis fyrir hana.

Upplýsingamerki (D)

- Brúnn litur getur einnig átt við fyrir sum upplýsingamerki, þegar þau eru staðsett innan þjóðgarða og ferðamannastaða.

RS-034
Parking

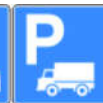
D01.11 Bifreiðastæði

D01.12 Bílastæðishús

D09.21 Biðstöð
strætisvagna eða
áætlunarbifreiða

D01 Sérstök bifreiðastæði

D18.11 Inn

D18.21 Ut

Vegvísar (F)

- Farið var yfir hvaða vegvísar gætu verið brúnir þegar þeir eru notaðir að og í þjóðgörðum og ferðamannastöðum.
- Tillögur að útliti á almennum vegvísunarskiltum með brúnum lit.
- Tillögur að breytingum á rauðum staðarvísunum og -töflum.

Vegvísar (F)

F04.11 Staðarvísir (rauður).

Merki þetta má setja við vegamót þar sem leið liggur til athyglisverðs staðar, flugvallar, hafnar, opinberrar byggingar eða annars þjónustustaðar. Letra skal staðarheiti, vegnúmer og fjarlægð í km á merkið eftir því sem ástæða þykir til.

F04.11 Staðarvísir (brúnn).

Merki þetta má setja við vegamót þar sem leið liggur til athyglisverðs staðar. Letra skal staðarheiti, vegnúmer og fjarlægð í km á merkið eftir því sem ástæða þykir til.

F04.21 Staðartafla.

Merki þetta má setja þar sem leið liggur til staðar sem er sérlega áhugaverður fyrir ferðafólk. Letra skal staðarheiti og fjarlægð í km á merkið. Í stað tákns getur verið teikning af staðnum.

Vegvísar – Ferðapjónustuaðilar á skiltum (logo)

- Venjuleg þjónustuvegvísun uppfylli helstu þarfir vegfarenda fyrir vegvísun á þjónustu, þ.e. upplýsingar um hvað er í boði en ekki auglýsingu fyrirtækis.
- Vegvísun ætti almennt séð að vera laus við auglýsingar í formi fyrirtækjanafna og lógóa.
- Fyrst og fremst ætti vegvísun að innihalda landfræðilegar upplýsingar um staðsetningu staðar.
- Mikilvægt að reglur um skilti meðfram vegum byggji á hvað er viðeigandi með tilliti til umferðaröryggis, aðgengis og umhverfis.

Vegvísar – Tungumál

- Mikilvægt er að setja fram stefnu um tungumál og notkun tákna á skiltum.
- Ráðlagt að nota tákn eftir fremsta megni, eða nafn staðar, á vegvísun, til að auðvelda skilning fólks frá mismunandi löndum.
- Þar sem nota þarf texta á skilti er almennt séð æskilegt að þá sé notuð íslenska.
- Undantekning sé þó gerð til dæmis við alþjóðaflugvelli o.þ.h., þar sé notuð íslenska og enska og einnig þegar verið er að vara við hættu.

Dæmi um útlit skilta

Dæmi um útlit skilta

Mótun viðmiða um hvaða staðir fá brúnan lit

- Lauslega skoðað hvernig viðmið væri hægt að hafa við val á ferðamannastöðum sem mættu nota brún skilti.
- Mikilvægt að sett séu viðmið um að staðir sem fá brúnan lit á skilti uppfylli ákveðnar gæðakröfur um þjónustu við ferðamenn, þ.e. að staðurinn sé hæfur til að taka á móti ferðamönnum og veita þá þjónustu sem þeir þurfa.
- Þjóðgarðar og aðrir mikilvægir og vinsælir áfangastaðir ferðamanna.

Mótun viðmiða um hvaða staðir fá brúnan lit

- Einnig hægt að horfa til þess að vekja athygli á nýjum eða lítt sóttum en áhugaverðum stöðum þar sem er góð aðstaða til að taka á móti ferðamönnum, þ.e.a.s. að nota brún skilti til að stýra dreifingu ferðamanna um landið.
- Viðmiðin gætu verið margskonar, s.s.;

 - hver sé fjöldi ferðamanna sem sækir staðinn,
 - mikilvægi svæðisins/staðarins,
 - hvort á staðnum sé aðstaða og ábyrgðaraðili til að taka á móti ferðamönnum,
 - gæðakröfur og/eða kröfur um aðstöðu til að taka við áætluðum fjölda,
 - hvort ætti að vera skilyrði að þjónusta sé á staðnum allt árið um kring,
 - og heildarstefnumótun um dreifingu ferðamanna um landið.

Lokaorð

- Tilgangur brúnna skilta á ekki að vera að vísa á tiltekna rekstraraðila, hótél o.þ.h., heldur að leiðbeina ferðamönnum um landið á samræmdan hátt og gefa um leið skilaboð um traust utanumhald og gæði ferðamannastaða.
- Slík skilaboð með samræmdum og snyrtilegum skiltum eru um leið áminning og hvatning til ferðamanna um góða umgengni og virðingu fyrir ferðamannastöðunum.

Mikilvægt er að stefnumótunar- og skilgreiningarvinna við skiltun ferðamannastaða sé samvinnuverkefni Vegagerðarinnar og ferðamálayfirvalda og að sett sé skýr sýn fyrir landið í heild um samræmd skilaboð til ferðamanna þannig að þau séu notendamiðuð en ekki stofnanamiðuð.

A

B

C

D

E

F

Árangur í verki

1

2

3

4

1

2

3

4

A

B

C

D

E

F